

Nónay ezredes megérkezett Budapestre.

— A Délmagyarország kiküldött munkatársától. —

Budapest, szeptember 24.

Hétfőn reggel nyolc órakor érkezett meg Budapestre az a csererokkant-szállítmány, amely öt nap előtt indult el Dániából s Németországon keresztül egyenes vonalban jött az ország fővárosába. A nyugati pályaudvart, ahova a vonat öt perccel nyolc óra után beérkezett, pazarul földszíttették erre az alkalomra és a perron három hatalmas terített asztal várta a fehér-sápadt rokkantakat. Még a vonat beérkezése előtt megtörtént a perron lezárása. Erős rendőri készséget rendeltek ki az állomásra, amely előtt százakra menő tömeg várta türelmetlenül a rokkant-szállítmányt, nagyjából aggódó rokonok, akik a viszontlátásban reménykedtek. Tizenöt-husz rendőr ügyelt fel az állomás előtt és bent a perronon a rendre. A rokkantaknak elkülönített helyre csak rendőri engedéllyel lehetett bejutni.

A felvirágozott és zászlókkal díszített kórházvonat, mely a rokkantakat szállította, összesen hatvan közembert és tizenöt tisztet hozott haza. A kicserélt tisztek között van Nónay Dezső, a szegedi 5-ik honvédgyalogezred ezredes-ezredparancsnoka is, valamint ~~Prizsky~~ Lajos alezredes. Mindketten Przemysl elestével jutottak az oroszok kezére. Nónay ezredes, aki jól néz ki és csak az ut fáradalmait látszanak rajta, még a délelőtti folyamán tovább utazott Budapestre Bácsba, ahol családja vár rá.

A vonat megérkezése után nyomban megkezdődött a rokkantak megvendégelése. A terített, fölvirágozott asztalokhoz ültették őket, ahol szalonruhás pincérek szolgálták föl. Kevéssel a vonat megérkezése után az állomásra érkezett Augusta főhercegné báró Apor Henrietta kíséretében. Megjelentek rajtuk kívül a rokkantak fogadására Csernoch hercegprímás, gróf Apponyi Albert kultuszminiszter, Da-

rányi Ignác volt földművelésügyi miniszter, Grecksák Károly igazságügyminiszter, Karg Gaudernak és Puteani tábornokok, Szilágyi vezértörzsorvos, néhány államtitkár, miniszteri tanácsos és képviselő, Fazekas alispán, Déri alpolgármester, Sándor László főkapitány és a belügyminiszterium képviselőjében Némethy belügyi államtitkár.

A beérkező vonatot a bosnyák gyalogezred zenekara fogadta az állomáson. Előbb a Gotterhaltét játszották el, majd az egyik megjelent tábornok figyelmeztetésére a Himnusz is.

A kicserélt foglyok között mintegy harminc súlyos beteg. Ezeket ugyancsak az állomáson hordágyakban vendégelték meg. A hercegprímás dohányneműeket osztott szét a rokkantak között. Minden rokkant négy szivart és néhány cigarettát kapott. A hercegprímás szívélyesen elbeszélgetett a rokkantakkal, akik közül többnek támogatását ígérte meg. Gróf Apponyi Albert kultuszminiszter minden rokkanttal egyenként hosszabb ideig társalgott. Kikérdezte őket a tapasztalataikról. Valamennyi rokkant meg volt elégedve sorsával, az oroszok jól bánnak velük. A kultuszminiszter beszélgetés után kézfogással búcsúzott a rokkant katonáktól.

Augusta főhercegné színtén melegen érdeklődött a rokkantak helyzetéről és arról a bánásmódról, amelyben Oroszországban részesítették őket. Ő is nagyobb mennyiségű dohányneműt osztott szét a kicserélt rokkant legénység között.

Reggeli után a rokkant tiszteket a tizenhetes helyőrségi kórházba szállították, ahonnan még a délelőtti folyamán hazaengedték őket családjaikhoz. A súlyosabb betegeket a feldíszített s fellobogózott Andrássy-uton husz vöröskeresztes automobil szállította be a kórházakba. (s. l.)

nalhossznált kitesz 210.715 koronát.

Bár ez a körülmény a vasút érdekelt-ségének mézőpontjából jelentőséggel nem bír, a közérdeket azonban erősen érinti, s az az oka annak, hogy a kormány húzódik újabb máv-kezelésű helyiérdekű vasutak engedélyezéséről, figyelmét mind fokozottabban a saját kezelésű kisvasutak felé irányítja.

A Nyiregyháza-vidéki kisvasutak jövődelmezősége az 1915-ik évben a következőképpen alakult:

Bevételek:

Személyszállításból	353.362 K	
Áruszállításból	229.579 K	
Egyebekből	20.775 K	603.716 K

Kiadások:

Az összes üzemi és egyéb a tulajdonképpen nem vasutüzemi és rendkívüli kiadások címe alatt elszámolt költségek 545.917 K

maradvány: 57.799 K

mely összeghez hozzáadandók, a következő, — a kiadások között elszámolt, de tulajdonképpen már a vasut jövedelméből fedezett, — tételek:

a) A vasut társaságnak kifizetett bérösszeg	33.000 K
b) Az üzletkezelő társaság részére biztosított évi átalány	10.000 K
c) Egyes beruházások címén az üzem terhére irt összegek	24.546 K
d) Felépítmény megújítási alapra elhelyezve	4.000 K
e) Rendelkezési alapba elhelyezve	10.000 K

Az összes üzemi felesleg: 139.345 K

mely összeg a 2.957.657 koronát tevő tényleges befektetési tőke 5.3% kamatozásának felel meg.

Mintán e vasutnál idegen tőke az alapításba be nem vonatott, az összes jövedelem az üzletkezelő társaságot és az érdekeltiséget — ez utóbbit mint a vasut tulajdonosát — illeti. Míg tehát az Orosháza—Szentés—csongrádi h. é. vasutnál az összes jövedelmet az idegen tőke élvezi, s az érdekeltiség törzsrésztvényei belátható időn belül jövedelemből nem számíthatnak, addig a Nyiregyháza-vidéki kisvasutak érdekeltisége a vasut jövedelmei felett szabadon rendelkezik. Meg kell említeni, hogy ez a vasut egyelőre részvényeseinek osztalékot nem ad, mert összes jövedelmét az alapításból eredő függő tartozások törlesztésére fordítja. A tartozások letörlesztése után a vasut jövedelmét a részvénytársaságnak mindössze 1.506.500 koronát kitevő részvénytőkéje fogja élvezni. Ezt a részvénytőkét az 1915 évi 139.345 korona üzemi felesleg 9.2%-al kamatoztatná, mely eredmény mutatja azt, hogy a Nyiregyháza-vidéki kisvasutak érdekeltisége a vasut tartozásainak letörlesztése után részvényeit bőséges osztalékban fogja részesíthetni.

—6.

Újabb adatok arról, hogy miként építse Szeged a tanyai vasutat.

II.

Jövedelmesség. Az orosháza—szentés—csongrádi h. é. vasutak bevételei és kiadásai az 1915 évben következőleg alakult:

Bevételek:

Személyszállításból	187.513 K	
Áruszállításból	136.892 K	
Egyebekből	2.632 K	327.037 K

Kiadások:

MÁV-nak kezelését	166.701 K	
Egyebek	1.761 K	168.462 K

Üzleti jövedelem: 158.575 K

mely összeg a 3.884.000 korona tényleges befektetési tőke 4.1%-os kamatoztatásának felel meg. Mintán azonban az üzleti jövedelmet még a helyiérdekű vasuttársaság kiadásai is terhelik, tiszta nyereség gyanánt 145.416 korona mutatkozott, mely nyereség az elsőbbségi részvényeknek 4.25 százalék osztalékot biztosított.

A törzsrésztvénytőke jövedelmet nem élvezett, és mintán az elsőbbségi részvényeknek már ezidőszámt is 12.85%-nyi

osztalék hátraléka van, a törzsrésztvénytőke osztalékra igen hosszú időn keresztül nem számíthat.

A kép teljességéhez hozzá tartozik még annak a megállapítása is, hogy az üzletkezelő m. kir. államvasutak a kezelésért járó 166.701 koronát nem láthatják el a vasut üzemével járó kiadásokat és a vasut üzemére ráfizet.

A m. kir. államvasutak ezen helyiérdekű vasut kezeléseért 166.701 koronát, tehát pályakilométerenkint mindössze 2650 koronát kaptak, a vasut üzemére fordított kész-kiadásai pedig csak pályakilométerenkint körülbelül 6000 koronára tehetők. (Lásd Maurel Vilmos cikkét „A m. kir. államvasutak pénzügyi eredményeinek valódi képéről.” Megjelent a magyar mérnök és építész egyesület Közlönyének 1915. évfolyamában).

A m. kir. államvasutak tehát az Orosháza—Szentés—csongrádi vasutal kötött üzletkezelési szerződésből kifolyólag, erre a vasutra évenként és pályakilométerenkint körülbelül 3350 koronát fizet rá s így az évi ráfizetés összege 62.9 km. vasutj vo-

Butor- és régiségüzlet

Winkler Sándor Szeged,

Mikszáth Rálmán-u. 6. Telefon 15-06.

Modern és régi butorok, valamint antikváriumok vétele és eladása, zálogcédlőket a legmagasabb árban veszek.

Superiör prima K 16.—

Caramella K 17.—

Kapható Boko nál Valéria-tér.